

Bruksela, 5 grudnia 2017 r.
(OR. en)

15387/17

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2017/0312 (NLE)

RECH 406
COMPET 855
ATO 52

WNIOSEK

Od:	Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej, podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU
Data otrzymania:	1 grudnia 2017 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2017) 698 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA RADY w sprawie programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2019–2020) uzupełniającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2017) 698 final.

Załącznik: COM(2017) 698 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 1.12.2017 r.
COM(2017) 698 final

2017/0312 (NLE)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

**w sprawie programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii
Atomowej (2019–2020) uzupełniającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie
badań naukowych i innowacji**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Aby kontynuować finansowanie na rzecz działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej, konieczne jest przyjęcie nowego rozporządzenia w celu przedłużenia wszystkich działań badawczych realizowanych na podstawie rozporządzenia Rady (Euratom) nr 1314/2013 w sprawie programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014–2018) uzupełniającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji¹.

Głównym celem badań w zakresie rozszczepienia finansowanych przez Euratom jest zwiększenie bezpieczeństwa technologii jądrowych. Badania te przyczyniają się również do rozwoju bezpiecznych, akceptowalnych przez opinię publiczną rozwiązań dotyczących gospodarowania odpadami promieniotwórczymi oraz do wspierania ochrony radiologicznej i opracowywania medycznych zastosowań promieniowania jonizującego. Badania w dziedzinie syntezy jądrowej w ramach programu Euratom mają przyczynić się do dekarbonizacji systemu energetycznego przez opracowanie syntezy jądrowej z wykorzystaniem magnetycznego utrzymania plazmy. Działania bezpośrednie tego programu przyczyniają się do wdrażania środków bezpieczeństwa w sektorze jądrowym w Europie i na świecie.

Wniosek dotyczący programu Euratom na lata 2019–2020 nadal stanowi uzupełnienie programu „Horyzont 2020”². Określa on budżet na działania bezpośrednie i pośrednie, wyznacza cele badawczo-rozwojowe oraz określa instrumenty wsparcia w dziedzinie badań i rozwoju.

Dzięki wnioskowi zapewniona zostanie kontynuacja finansowanych przez Unię działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie badań jądrowych i technologii jądrowej w latach 2019–2020, a zatem zostanie utrzymany program, który pełni funkcję katalizatora oraz uzupełnia i koordynuje działania państw członkowskich, aby zmaksymalizować unijną wartość dodaną.

Zgodnie z art. 7 traktatu EURATOM aktualny program Euratom (2014–2018) jest ograniczony pięcioletnimi ramami czasowymi. Celem niniejszego wniosku jest zapewnienie sprawnej kontynuacji programu w latach 2019–2020. Dzięki temu podejściu będzie można zapewnić kontynuację i spójność działań w ciągu całego siedmioletniego okresu (2014–2020), a tym samym większą spójność z harmonogramem programu „Horyzont 2020”. Jest to szczególnie ważne z uwagi na fakt, iż programy Euratom i program „Horyzont 2020” służą realizacji wzajemnie się wzmacniających celów.

¹ Rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1314/2013 z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014–2018) uzupełniającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 948).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Do programu Euratom na lata 2019–2020 przeniesiono działania badawcze z poprzedniej edycji tego programu (2014–2018). Jest on całkowicie spójny z poprzednim programem oraz z oceną skutków za okres 2014–2020, którą sporządzono przed jego przyjęciem.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Program Euratom na lata 2019–2020 pozostaje spójny ze wszystkimi odnośnymi politykami Unii w dziedzinach związanych z badaniami i innowacjami ogółem, a w szczególności z aspektami bezpieczeństwa jądrowego i powiązanymi zagadnieniami. Wspiera on zatem wdrażanie:

- dyrektywy Rady 2009/71/Euratom ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych³, zmienionej dyrektywą Rady 2014/87/Euratom⁴;
- dyrektywy Rady 2011/70/Euratom ustanawiającej ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi⁵;
- dyrektywy Rady 2013/59/Euratom ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego⁶.
- Program ten przyczynia się do realizacji rozdziału 7 traktatu EURATOM, dotyczącego systemu środków bezpieczeństwa w sektorze jądrowym w UE. Przyczynia się również do realizacji programów i strategii UE w dziedzinie bezpieczeństwa.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną niniejszego rozporządzenia jest art. 7 traktatu EURATOM.

- **Wybór instrumentu**

Program Euratom na lata 2019–2020 jest realizowany na podstawie nowego rozporządzenia.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/kontrola sprawności obowiązującego prawodawstwa**

Zgodnie z art. 22 rozporządzenia (Euratom) nr 1314/2013 oraz z *wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa*⁷ Komisja dokonała śródkresowej oceny programu Euratom na lata 2014–2018. W sprawozdaniu (COM(2017) 697 final) zawarto przegląd strategiczny procesu oceny i odpowiedzi Komisji na zalecenia grup niezależnych ekspertów. Towarzyszące mu dokumenty robocze służb Komisji (SWD(2017) 426 final, SWD(2017) 427

³ Dz.U. L 172 z 2.7.2009, s. 18.

⁴ Dz.U. L 219 z 25.7.2014, s. 42.

⁵ Dz.U. L 199 z 2.8.2011, s. 48.

⁶ Dz.U. L 13 z 17.1.2014, s. 1.

⁷ COM(2015) 215 i SWD(2015) 110.

final) dotyczą obszarów oceny (stosowność, skuteczność, efektywność i europejska wartość dodana).

Analizy przeprowadzone przez Komisję nie przyniosły rozstrzygających ustaleń, które podawałyby w wątpliwość strategię i format programu na lata 2014–2018 lub wymagałyby złożenia przez Komisję wniosku w sprawie przeglądu zakresu programu, działań w nim przewidzianych lub sposobu jego realizacji, z myślą o latach 2019–2020. Komisja zapewni również, by wszelkie nierozstrzygnięte kwestie zostały uwzględnione w decyzji wykonawczej w sprawie programu prac Euratomu na lata 2019–2020.

W ramach oceny śródkresowej stwierdzono, że wyzwania związane z bezpieczeństwem jądrowym i malejącymi kwalifikacjami w dziedzinie jądrowej w Europie mogą być skutecznie podejmowane dzięki wykorzystywaniu synergii między wysiłkami badawczymi państw członkowskich a takimi wysiłkami ze strony sektora prywatnego oraz między dyscyplinami naukowymi a sektorami technologicznymi. Działania na szczeblu UE mogą przyczynić się do wzmocnienia ram badań i innowacji w dziedzinie jądrowej oraz do koordynacji wysiłków badawczych państw członkowskich, co pozwoli zapobiec powielaniu, utrzymać masę krytyczną w kluczowych obszarach oraz zapewnić optymalne wykorzystanie finansowania publicznego. Działania badawczo-rozwojowe w dziedzinie energii termojądrowej mają charakter długoterminowy i są obarczone wysokim ryzykiem; prowadzenie tych działań w ramach programu unijnego oznacza podział ryzyka oraz zwiększenie zakresu oddziaływania i korzyści skali, których nie udałooby się inaczej osiągnąć.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Zgodnie z *wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa* Komisja przeprowadziła konsultacje publiczne w okresie od października 2016 r. do stycznia 2017 r., aby uzyskać informacje na potrzeby śródkresowej oceny programu Euratom na lata 2014–2018 oraz przedstawienia wniosku w sprawie programu Euratom na lata 2019–2020. Otrzymała 323 odpowiedzi od osób prywatnych i zainteresowanych stron reprezentujących wszystkie dziedziny badań i różne rodzaje działalności (publiczne instytucje badawcze, organizacje zajmujące się wsparciem technicznym, organizacje patronackie, użytkownicy końcowi itp.). Konsultacje dotyczyły wszystkich kluczowych obszarów oceny, w tym stosowności, skuteczności, efektywności, realizacji i europejskiej wartości dodanej. Ogółem 75 % respondentów uczestniczyło w bieżącym lub w poprzednich programach Euratom.

Informacje zwrotne dotyczące programu Euratom na lata 2014–2018 w ujęciu ogólnym były pozytywne: 80 % respondentów zgodziło się lub zdecydowanie się zgodziło, że program jest stosowny do potrzeb. Ocena była różna w zależności od dziedziny, a największą aprobatę wyrażono w odniesieniu do edukacji i szkoleń, badań w dziedzinie gospodarowania odpadami i bezpieczeństwa istniejących reaktorów. Wymienione dziedziny wraz z badaniami z zakresu syntezy jądrowej były również wskazywane przez respondentów jako obszary, w których dokonano największych postępów i w których Europa jest ich zdaniem liderem w skali światowej. Respondenci wskazywali, że najważniejszymi aspektami tego programu pod względem wartości dodanej są: dzielenie się wiedzą i mobilizowanie szerszej puli kompetencji. Z drugiej strony, tylko 30 % stwierdziło, że program przyniósł pewien efekt mnożnikowy w odniesieniu do inwestycji prywatnych.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Przy opracowywaniu wniosku Komisja gromadziła dane i opierała się na wiedzy specjalistycznej z różnych źródeł. Komitet Naukowo-Techniczny Euratomu wydał w 2017 r. opinię w sprawie przyszłego programu Euratom, a dwie niezależne grupy ekspertów sporządziły sprawozdanie w sprawie oceny śródkresowej programu Euratom na lata 2014–2018⁸. W 2016 r. odrębny zespół ekspertów przeprowadził przegląd śródkresowy wspólnego europejskiego programu w dziedzinie badań nad syntezą jądrową realizowanego przez konsorcjum EUROfusion.

- **Ocena skutków**

Na podstawie tych samych przepisów co program Euratom na lata 2014–2018, program Euratom na lata 2019–2020 utrzymuje ten sam zakres i jest oparty na pierwotnej ocenie skutków *ex ante*, ważnej dla całego okresu siedmiu lat (2014–2020) i zrealizowanej w ramach oceny skutków programu „Horyzont 2020” (SEC(2011) 1427, załącznik 6). Plan działania dotyczący programu Euratom na lata 2019–2020⁹ przewiduje nową ocenę skutków tylko wtedy, gdy Komisja zaproponuje wprowadzenie istotnych zmian w kontynuacji programu.

Grupa ekspertów Komisji ds. oceny śródkresowej działań pośrednich w ramach programu Euratom na lata 2014–2018 wydała kilka zaleceń skierowanych do Komisji¹⁰, w szczególności dotyczących edukacji i szkoleń, a także aspektów zdrowotnych badań naukowych w dziedzinie ochrony radiologicznej. Zalecenia te zostaną uwzględnione przy opracowywaniu programu prac Euratom na lata 2019–2020.

W odniesieniu do zaleceń dotyczących działań pośrednich w zakresie badań nad syntezą jądrową Komisja będzie się kontaktowała bezpośrednio z EUROfusion w celu zapewnienia, aby zalecenia te zostały uwzględnione w jak najszerszym zakresie. Obecnie trwa ich rozpatrywanie i Komisja będzie monitorowała ten proces w ramach swoich rutynowych działań nadzorczych i zarządczych w zakresie programu Euratom¹¹.

Zalecenia dotyczące działań bezpośrednich w ramach programu Euratom zostaną w tym okresie uwzględnione w jak najszerszym zakresie. W szczególności zostanie wzięte pod uwagę zalecenie dotyczące dalszej realizacji działań w obszarze edukacji i szkolenia, jak też wzmocnienia działań w obszarze zarządzania wiedzą i poprawy otwartego dostępu do jądrowej infrastruktury badawczej JRC. Zwiększenie synergii z działaniami nienależącymi do obszaru badań jądrowych będzie rozpatrywane głównie pod kątem zastosowań tych badań.

Niektóre zalecenia dotyczą długoterminowych aspektów badań jądrowych lub instrumentów, które są wspólne dla przedmiotowego programu i programu „Horyzont 2020”. Komisja zamierza je uwzględnić w ocenie skutków *ex ante* kolejnego programu Euratom realizowanego na podstawie nowych wieloletnich ram finansowych (po roku 2020).

4. WPLYW NA BUDŻET

Budżet wniosku podano w cenach bieżących. Dołączona ocena skutków finansowych obejmuje skutki w zakresie zasobów budżetowych, ludzkich i administracyjnych.

⁸ Sprawozdania dostępne na stronie: https://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=home

⁹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2016_rtd_008_euratom_extension_en.pdf

¹⁰ Więcej informacji o zaleceniach i odpowiedzi Komisji zawarto w sprawozdaniu Komisji w sprawie oceny śródkresowej programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014–2018).

¹¹ Tamże.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Wyniki programu będą monitorowane corocznie na podstawie zestawu kluczowych wskaźników efektywności (zob. załącznik II), a do 2022 r. zostanie przeprowadzona ocena *ex post*. Wyniki będą ponadto oceniane na poziomie działań bezpośrednich i pośrednich w następujący sposób:

- działania bezpośrednie: wyniki JRC są oceniane wewnętrznie za pomocą corocznej wzajemnej weryfikacji wewnętrznej (wydajność i ewaluacja wpływu – PRIME), w oparciu o metody oceny certyfikowane przez ISO, i zewnętrznie za pomocą wzajemnej oceny przez ekspertów najwyższej rangi wybranych w porozumieniu z Radą Gubernatorów JRC;
- działania pośrednie: poszczególne projekty podlegają obowiązkowemu przeglądowi śródkresowemu.

• Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

W porównaniu z programem Euratom na lata 2014–2018 wprowadzono następujące kluczowe zmiany:

- W art. 4 zaktualizowano budżet na działania bezpośrednie i pośrednie na okres 2019–2020.
- W art. 5 wprowadzono zapis o otwarciu programu Euratom na lata 2019–2020 na kraje i terytoria zamorskie stowarzyszone z programem Euratom na lata 2014–2018.
- W art. 22 skreślono nieaktualne przepisy dotyczące oceny programu.
- W art. 23 zaktualizowano przepisy dotyczące uchyleń i przepisy przejściowe: obejmuje to przepisy umożliwiające ponowne wykorzystanie w ramach programu Euratom na lata 2019–2020 (lub programu będącego jego kontynuacją) środków przeznaczonych na instrumenty finansowe programu „Horyzont 2020”; możliwość przeniesienia skumulowanych dochodów przeznaczonych na określony cel (wkłady państw stowarzyszonych), na które nie zaciągnięto zobowiązań, do programu Euratom na lata 2019–2020; a także płynną kontynuację zadań komitetu programu.
- Zaktualizowano załącznik I dotyczący działań, które mają być wspierane w ramach programu Euratom na lata 2019–2020 – Europejską umowę na rzecz rozwoju syntezy jądrowej zastąpiono EUROfusion. Zmieniono zapis w załączniku I dotyczący JET (wspólnego europejskiego tokamaka), aby nie przesądzać o możliwościach finansowania w ramach programu Euratom na lata 2019–2020, które prawdopodobnie będą zależeć od wyniku negocjacji w sprawie brexitu.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

w sprawie programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2019–2020) uzupełniającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 7 akapit pierwszy,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹²,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jednym z celów Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej („Wspólnota”) jest wkład w podnoszenie jakości życia w państwach członkowskich, w tym przez promowanie i ułatwianie prowadzenia badań jądrowych w państwach członkowskich i uzupełnianie ich za pomocą wspólnotowego programu badawczo-szkoleniowego.
- (2) Badania jądrowe mogą wnieść wkład w zapewnienie dobrej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz zrównoważoności środowiskowej przez poprawę bezpieczeństwa jądrowego, jądrowego bezpieczeństwa fizycznego i ochrony radiologicznej. Równie ważny jest potencjalny wkład badań jądrowych w długoterminową dekarbonizację systemu energetycznego w sposób bezpieczny, wydajny i pewny.
- (3) W wyniku oceny śródokresowej programu badawczo-szkoleniowego Wspólnoty (2014–2018) ustanowionego rozporządzeniem Rady (Euratom) nr 1314/2013¹³ („program Euratom na lata 2014–2018”) stwierdzono, że działanie to jest istotne i nadal odgrywa zasadniczą rolę w podejmowaniu wyzwań w zakresie bezpieczeństwa jądrowego, jądrowego bezpieczeństwa fizycznego i środków bezpieczeństwa w sektorze jądrowym, a także gospodarowania odpadami promieniotwórczymi, ochrony radiologicznej i energii termojądrowej.
- (4) Aby zapewnić ciągłość badań jądrowych na szczeblu wspólnotowym, konieczne jest ustanowienie programu badawczo-szkoleniowego Wspólnoty na okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. („program Euratom”). Program Euratom powinien mieć takie same cele, co program Euratom na lata 2014–2018, wspierać te

¹² Dz.U. C z, s. .

¹³ Rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1314/2013 z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014–2018) uzupełniającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 948).

same działania i stosować tę samą metodę wdrażania, która okazała się skuteczna i odpowiednia do osiągnięcia celów programu.

- (5) Przez wsparcie badań jądrowych program Euratom przyczyni się do osiągnięcia celów programu „Horyzont 2020” – programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 1291/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady („program ramowy »Horyzont 2020«”) ¹⁴, ułatwi realizację strategii „Europa 2020” oraz stworzenie i funkcjonowanie europejskiej przestrzeni badawczej.
- (6) Niezależnie od potencjalnego wpływu energii jądrowej na dostawy energii i rozwój gospodarczy, poważne awarie jądrowe mogą pociągać za sobą zagrożenie dla zdrowia ludzi. W związku z tym w programie Euratom możliwie największą uwagę należy zwrócić na bezpieczeństwo jądrowe, oraz, w stosownych przypadkach, aspekty jądrowego bezpieczeństwa fizycznego, którymi zajmuje się Wspólne Centrum Badawcze (JRC).
- (7) Europejski strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych („plan EPSTE”) określony w konkluzjach z posiedzenia Rady w dniu 28 lutego 2008 r. w Brukseli przyspiesza opracowywanie portfela technologii niskoemisyjnych. Rada Europejska na posiedzeniu w dniu 4 lutego 2011 r. uzgodniła, że Unia i jej państwa członkowskie będą promowały inwestycje w odnawialne źródła energii, bezpieczne i zrównoważone technologie niskoemisyjne oraz będą skupiały się na wdrażaniu priorytetów w dziedzinie technologii określonych w planie EPSTE. Państwa członkowskie mają swobodę wyboru technologii, które będą wspierały.
- (8) Ponieważ we wszystkich państwach członkowskich występują obiekty jądrowe lub korzysta się z materiałów promieniotwórczych, w szczególności do celów medycznych, Rada, w konkluzjach z posiedzenia w Brukseli w dniach 1 i 2 grudnia 2008 r., uznała ciągłą potrzebę zachowania kwalifikacji w dziedzinie jądrowej, w szczególności przez właściwą edukację i szkolenie powiązane z badaniami naukowymi i koordynowane na szczeblu wspólnotowym.
- (9) Chociaż każde państwo członkowskie samo decyduje o korzystaniu z energii jądrowej, uznaje się również, że energia jądrowa odgrywa różną rolę w różnych państwach członkowskich.
- (10) Podpisując Umowę w sprawie powołania Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej na rzecz wspólnej realizacji projektu ITER ¹⁵, Wspólnota podjęła się udziału w tworzeniu projektu ITER (ITER) i jego przyszłym wykorzystaniu. Wkładem Wspólnoty zarządza się w ramach Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej („Fusion for Energy”), ustanowionego decyzją Rady 2007/198/Euratom ¹⁶.
- (11) Aby synteza jądrowa stała się realną opcją dla komercyjnej produkcji energii, należy najpierw – z powodzeniem i terminowo – ukończyć budowę ITER i rozpocząć jego eksploatację. Następnie należy ustalić ambitny, ale realistyczny plan działania zakładający rozpoczęcie produkcji energii elektrycznej do 2050 r. Cele te wymagają

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

¹⁵ Dz.U. L 358 z 16.12.2006, s. 62.

¹⁶ Decyzja Rady 2007/198/Euratom z dnia 27 marca 2007 r. powołująca Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz przyznająca mu określone korzyści (Dz.U. L 90 z 30.3.2007, s. 58).

ukierunkowania europejskiego programu syntezy jądrowej na realizację wspólnego programu wdrażania tego planu działania. Aby zagwarantować sukcesy badań prowadzonych w dziedzinie syntezy jądrowej oraz długoterminowe zaangażowanie stron zainteresowanych syntezą jądrową i współpracę między nimi, należy zapewnić ciągłość wsparcia przez Wspólnotę. Silniejszy nacisk należy położyć przede wszystkim na działania wspierające ITER, ale również na działania służące stworzeniu reaktora demonstracyjnego, w tym – w odpowiednich przypadkach – większy udział sektora prywatnego. Taką racjonalizację i nowe ukierunkowanie należy osiągnąć bez szwanku dla wiodącej pozycji Europy w środowisku naukowym związanym z syntezą jądrową.

- (12) JRC powinno w dalszym ciągu zapewniać niezależne wsparcie naukowo-techniczne zorientowane na klienta w zakresie opracowania, rozwoju, realizacji i monitorowania polityki wspólnotowej w szczególności w dziedzinie badań i szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego i jądrowego bezpieczeństwa fizycznego. Aby zoptymalizować wykorzystanie zasobów ludzkich i zapewnić, by badania w Unii nie były powielane, każde nowe działanie prowadzone przez JRC powinno być analizowane pod kątem spójności z działaniami prowadzonymi już w państwach członkowskich. Aspekty programu ramowego „Horyzont 2020” w dziedzinie bezpieczeństwa fizycznego należy ograniczyć do działań bezpośrednich JRC.
- (13) JRC powinno w dalszym ciągu wytwarzać dodatkowe zasoby przez konkurencyjne działania, w tym uczestnictwo w działaniach pośrednich programu Euratom, pracach osób trzecich oraz, w mniejszym stopniu, przez wykorzystanie własności intelektualnej.
- (14) W interesie wszystkich państw członkowskich rolą Unii jest opracowanie ram wspierania wspólnych przełomowych badań, tworzenia i utrwalania wiedzy w zakresie technologii rozszczepienia jądrowego, ze szczególnym naciskiem na bezpieczeństwo, bezpieczeństwo fizyczne, ochronę radiologiczną oraz nieprolifrację. Wymaga to uzyskania niezależnych dowodów naukowych, a kluczowy wkład w tym zakresie może zapewnić JRC. Wkład ten został uznany w komunikacie Komisji z dnia 6 października 2010 r. skierowanym do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów zatytułowanym „Projekt przewodni strategii Europa 2020 Unia innowacji”, w którym Komisja wyraziła zamiar wzmocnienia bazy naukowej do celów stanowienia polityki przez działania JRC. Odpowiedzią JRC na to wyzwanie jest skupienie badań w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego i jądrowego bezpieczeństwa fizycznego na priorytetach polityk Unii.
- (15) Dążąc do pogłębienia związków między nauką a społeczeństwem i wzmocnienia społecznego zaufania do nauki, program Euratom powinien sprzyjać świadomemu zaangażowaniu obywateli i społeczeństwa obywatelskiego w sprawy badań naukowych i innowacji przez promowanie edukacji naukowej, zapewnienie szerszego dostępu do wiedzy naukowej, opracowywanie odpowiedzialnych planów działań w dziedzinie badań naukowych i innowacji wychodzących naprzeciw obawom i oczekiwaniom obywateli i społeczeństwa obywatelskiego, a także przez ułatwienie im uczestnictwa w działaniach realizowanych w ramach programu Euratom.
- (16) Realizacja programu Euratom powinna uwzględniać nowe możliwości i potrzeby związane z nauką i technologią, przemysłem, polityką i społeczeństwem. Plany te powinny być opracowywane w ścisłej współpracy z zainteresowanymi stronami ze wszystkich sektorów; należy również zachować elastyczność pozwalającą reagować na zmiany sytuacji. W trakcie realizacji programu Euratom można również zasięgać

porad zewnętrznych, wykorzystując stosowne struktury, takie jak europejskie platformy technologiczne.

- (17) Konieczność dalszego prowadzenia badań jądrowych na szczeblu europejskim została potwierdzona w uznaniu wyników debat, które odbyły się podczas sympozjum w sprawie „Korzyści i ograniczeń badań nad rozszczepieniem jądrowym na rzecz gospodarki niskoemisyjnej” przygotowanego przez interdyscyplinarny zespół skupiający między innymi ekspertów w dziedzinie energii, ekonomii oraz nauk społecznych, współorganizowanego przez Komisję i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny w Brukseli w dniach 26 i 27 lutego 2013 r.
- (18) Program Euratom powinien przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności zawodu naukowca w Unii. Należy uwzględnić w odpowiednim stopniu Europejską kartę naukowca i Kodeks postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych¹⁷, jak również inne stosowne dokumenty ramowe określone w kontekście europejskiej przestrzeni badawczej, szanując jednocześnie ich dobrowolny charakter.
- (19) Działania prowadzone w ramach programu Euratom powinny mieć na celu promowanie, w dziedzinie badań naukowych i innowacji, równości między kobietami a mężczyznami, w szczególności przez eliminację podstawowych przyczyn braku równowagi płci, przez wykorzystanie pełnego potencjału naukowców obu płci oraz przez uwzględnienie w treści projektów wymiaru płci z myślą o poprawie jakości badań i stymulowaniu innowacji. Działania powinny również zmierzać do wdrożenia zasad dotyczących równości kobiet i mężczyzn określonych w art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (20) Przy realizacji działań badawczych i innowacyjnych wspieranych przez program Euratom należy przestrzegać podstawowych zasad etycznych. Należy odpowiednio uwzględnić opinie Europejskiej Grupy do spraw Etyki w Nauce i Nowych Technologiach dotyczące energii. W działaniach badawczych należy uwzględniać art. 13 TFUE, a także ograniczać wykorzystywanie zwierząt w badaniach i testach, a w dalszej perspektywie ostatecznie zaprzestać wykorzystywania zwierząt w tym celu. Wszystkie działania należy prowadzić przy zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi.
- (21) Należy wywrzeć większy wpływ przez połączenie finansowania z programu Euratom i sektora prywatnego w ramach partnerstw publiczno-prywatnych w kluczowych obszarach, w których badania i innowacje mogłyby przyczynić się do osiągnięcia celów Unii w zakresie konkurencyjności. Szczególną uwagę należy zwrócić na udział małych i średnich przedsiębiorstw.
- (22) Program Euratom powinien promować współpracę z państwami trzecimi, w szczególności w dziedzinie bezpieczeństwa, w oparciu o wspólne interesy i wzajemne korzyści, zwłaszcza w celu promowania ciągłej poprawy bezpieczeństwa jądrowego.
- (23) Aby zapewnić równe warunki dla wszystkich przedsiębiorstw, które działają na rynku wewnętrznym, finansowanie w ramach programu Euratom powinno być zgodne z przepisami w zakresie pomocy państwa, tak aby zapewnić skuteczność wydatków publicznych oraz zapobiegać zakłóceniom rynkowym, takim jak wypieranie

¹⁷ Zalecenie Komisji z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (Dz.U. L 75 z 22.3.2005, s. 67).

finansowania prywatnego, tworzenie nieskutecznych struktur rynkowych lub utrzymywanie nierentownych przedsiębiorstw.

- (24) Potrzebę nowego podejścia do kontroli i zarządzania ryzykiem w finansowaniu badań naukowych przez Unię uznała w swoich konkluzjach Rada Europejska dnia 4 lutego 2011 r., wzywając do znalezienia nowej równowagi między zaufaniem a kontrolą oraz między ponoszeniem ryzyka a unikaniem go. W rezolucji z dnia 11 listopada 2010 r. w sprawie uproszczeń w realizacji programów ramowych w zakresie badań naukowych¹⁸ Parlament Europejski wezwał do pragmatycznego przejścia do uproszczenia administracyjnego i finansowego oraz stwierdził, że zarządzanie unijnym finansowaniem badań naukowych powinno w większym stopniu opierać się na zaufaniu do uczestników i odznaczać się większą tolerancją ryzyka.
- (25) W całym cyklu wydatkowania interes finansowy Unii powinny zabezpieczać proporcjonalne środki, obejmujące zapobieganie nieprawidłowościom, ich wykrywanie i badanie, odzyskiwanie środków straconych, niewłaściwie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, kary. Zmieniona strategia kontroli, przenosząca nacisk z minimalizacji poziomu błędu na kontrolę opartą na analizie ryzyka i na wykrywanie nadużyć finansowych, powinna ograniczyć obciążenia ponoszone przez uczestników w związku z kontrolą.
- (26) Istotne jest zapewnienie należytego zarządzania finansami programu Euratom oraz jego realizacji w sposób jak najbardziej efektywny i przyjazny dla użytkownika, przy równoczesnym zagwarantowaniu pewności prawa i dostępności programu Euratom dla wszystkich uczestników. Należy zapewnić zgodność z odpowiednimi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012¹⁹ („rozporządzenie finansowe”) oraz z wymogami uproszczenia i lepszego stanowienia prawa.
- (27) W celu zapewnienia jak najsprawniejszej realizacji, łatwego dostępu dla wszystkich uczestników przez uproszczone procedury oraz utworzenia spójnych, kompleksowych i przejrzystych ram dla uczestników, uczestnictwo w programie Euratom i upowszechnianie wyników badań powinno podlegać przepisom mającym zastosowanie do programu ramowego „Horyzont 2020” określonym w rozporządzeniu (UE) nr 1291/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady, z pewnymi zmianami lub wyjątkami.
- (28) Aby umożliwić jak najskuteczniejsze wykorzystanie dłużnych i kapitałowych instrumentów finansowych ustanowionych w ramach programu ramowego „Horyzont 2020”, a jednocześnie zachować odrębny charakter działań w ramach programu Euratom i w pełni wykorzystać dostępny budżet, kwoty spłat wynikające z tych instrumentów finansowych ze względu na niewykorzystanie środków udostępnionych w ramach programu Euratom lub programu Euratom na lata 2014–2018 powinny bezpośrednio zasilać program Euratom lub program będący jego kontynuacją.
- (29) Należy zapewnić możliwość wykorzystania dostępnych zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel, skumulowanych pod koniec programu na lata 2014–2018, z uwagi zwłaszcza na identyczne cele i działania realizowane w ramach programu Euratom.

¹⁸ Dz.U. C 74E z 13.3.2012, s. 34.

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

- (30) Należy w dalszym ciągu ułatwiać korzystanie z własności intelektualnej wypracowanej przez uczestników, przy jednoczesnej ochronie uzasadnionych interesów pozostałych uczestników i Wspólnoty zgodnie z rozdziałem 2 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej („Traktat”).
- (31) Fundusze gwarancyjne dla uczestników zarządzane przez Komisję, ustanowione zgodnie z rozporządzeniem Rady (Euratom) nr 1908/2006²⁰ oraz z rozporządzeniem Rady (Euratom) nr 139/2012²¹, okazały się ważnym mechanizmem zabezpieczającym, zmniejszającym ryzyko związane z kwotami należnymi i niezwróconymi przez uchylających zobowiązaniom uczestników. Fundusz gwarancyjny dla uczestników ustanowiony zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1290/2013²² powinien również obejmować działania objęte niniejszym rozporządzeniem.
- (32) Aby zapewnić jednolite warunki realizacji działań pośrednich programu Euratom, Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze do przyjmowania programów prac oraz decyzji zatwierdzających finansowanie działań pośrednich. Te uprawnienia wykonawcze należy wykonywać zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011²³.
- (33) Osiągnięcie celów programu Euratom w stosownych dziedzinach wymaga prowadzenia działań przekrojowych, w ramach programu Euratom oraz wspólnie z działaniami programu ramowego „Horyzont 2020”.
- (34) Skuteczne zarządzanie efektywnością, w tym ocena i monitorowanie, wymaga opracowania specjalnych wskaźników efektywności, umożliwiających pomiar w czasie, zarazem realistycznych i odzwierciedlających logikę interwencji oraz odpowiednich do stosownej hierarchii celów i działań. Należy wprowadzić odpowiednie mechanizmy koordynacji między realizacją a – z jednej strony – monitorowaniem programu Euratom i – z drugiej – monitorowaniem postępu, osiągnięć i funkcjonowania europejskiej przestrzeni badawczej.
- (35) W kwestii treści naukowych i technicznych bezpośrednich działań JRC przeprowadzono konsultacje z Radą Gubernatorów JRC, ustanowioną decyzją Komisji 96/282/Euratom²⁴.
- (36) Ze względu na pewność prawa należy uchylić rozporządzenie (Euratom) nr 1314/2013.
- (37) Komisja zasięgnęła opinii Komitetu Naukowo-Technicznego Euratom,

²⁰ Rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1908/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustanawiające zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uczelni wyższych w działaniach prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz zasady upowszechniania wyników badań (2007–2011) (Dz.U. L 400 z 30.12.2006, s. 1).

²¹ Rozporządzenie Rady (Euratom) nr 139/2012 z dnia 19 grudnia 2011 r. ustanawiające zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i szkół wyższych w działaniach pośrednich prowadzonych na podstawie programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz zasady upowszechniania wyników badań (2012–2013) (Dz.U. L 47 z 18.2.2012, s. 1).

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1290/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020” – programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1906/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 81).

²³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

²⁴ Decyzja Komisji 96/282/Euratom z dnia 10 kwietnia 1996 r. w sprawie reorganizacji Wspólnego Centrum Badawczego (Dz.U. L 107 z 30.4.1996, s. 12).

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I
USTANOWIENIE

Artykuł 1
Ustanowienie

Niniejsze rozporządzenie ustanawia program badawczo-szkoleniowy Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. („program Euratom”) oraz określa zasady uczestnictwa w przedmiotowym programie, w tym uczestnictwa w programach organów finansujących zarządzających funduszami przyznawanymi zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz w działaniach prowadzonych wspólnie na podstawie niniejszego rozporządzenia i programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” („program ramowy »Horyzont 2020«”) ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013.

Artykuł 2
Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „działania w zakresie badań naukowych i innowacji” oznaczają cały wachlarz działań związanych z badaniami, rozwojem technologicznym, demonstracją i innowacjami, w tym promowanie współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, upowszechnianie i optymalizację wyników oraz promowanie szkolenia i mobilności naukowców w Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej (zwanej dalej „Wspólnotą”);
- b) „działania bezpośrednie” oznaczają działania w zakresie badań naukowych i innowacji podejmowane przez Komisję za pośrednictwem Wspólnego Centrum Badawczego („JRC”);
- c) „działania pośrednie” oznaczają działania w zakresie badań naukowych i innowacji, którym Unia lub Wspólnota (zwane dalej „Unią”) zapewnia wsparcie finansowe i które są podejmowane przez uczestników;
- d) „partnerstwo publiczno-prywatne” oznacza partnerstwo, w którym partnerzy z sektora prywatnego, Wspólnoty oraz, w stosownych przypadkach, inne strony – takie jak organy sektora publicznego – zobowiązują się do wspólnego wspierania opracowania i realizacji programu w zakresie badań naukowych i innowacji lub działań w tej dziedzinie;
- e) „partnerstwo publiczno-publiczne” oznacza partnerstwo, w którym organy sektora publicznego lub mające obowiązek świadczenia usługi publicznej na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub międzynarodowym oraz Wspólnota zobowiązują się do wspólnego wspierania opracowania i realizacji programu w zakresie badań naukowych i innowacji lub działań w tej dziedzinie.

Artykuł 3

Cele

1. Ogólnym celem programu Euratom jest prowadzenie działań w zakresie badań jądrowych i szkolenia z naciskiem na ciągłą poprawę bezpieczeństwa jądrowego, jądrowego bezpieczeństwa fizycznego i ochrony radiologicznej, by potencjalnie przyczynić się do długoterminowej dekarbonizacji systemu energetycznego w sposób bezpieczny, wydajny i pewny. Cel ogólny jest realizowany przez działania określone w załączniku I w formie działań bezpośrednich i pośrednich, zmierzających do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.
2. Cele szczegółowe działań pośrednich programu Euratom są następujące:
 - a) wsparcie bezpieczeństwa systemów jądrowych;
 - b) przyczynianie się do opracowania bezpiecznych długoterminowych rozwiązań w zakresie gospodarowania jądrowymi odpadami końcowymi, w tym ostatecznego składowania geologicznego, jak również podziału i transmutacji;
 - c) wspieranie opracowywania i zrównoważonego rozwoju kompetencji i doskonałości w dziedzinie jądrowej w Unii;
 - d) wspieranie ochrony radiologicznej i opracowywanie medycznych zastosowań promieniowania, w tym – między innymi – pewnej i bezpiecznej podaży izotopów radioaktywnych i ich stosowania;
 - e) dążenie do wykazania wykonalności stosowania syntezy jądrowej jako źródła energii przez wykorzystanie istniejących i przyszłych obiektów termojądrowych;
 - f) stworzenie podstaw dla przyszłych elektrowni termojądrowych przez opracowanie materiałów, technologii i projektu koncepcyjnego;
 - g) promowanie innowacji i konkurencyjności przemysłowej;
 - h) zapewnienie dostępności i wykorzystania infrastruktury badawczej o znaczeniu paneuropejskim.
3. Cele szczegółowe działań bezpośrednich programu Euratom są następujące:
 - a) poprawa bezpieczeństwa jądrowego, w tym: bezpieczeństwa reaktora i bezpieczeństwa paliw, gospodarowania odpadami, w tym ostatecznego składowania geologicznego, jak również podziału i transmutacji; likwidacji i gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowej;
 - b) poprawa jądrowego bezpieczeństwa fizycznego, w tym: środki bezpieczeństwa w sektorze jądrowym, nieprolifracja, zwalczanie nielegalnego handlu oraz forensyka jądrowa;
 - c) podnoszenie doskonałości bazy naukowej w dziedzinie jądrowej do celów standaryzacji;
 - d) promowanie zarządzania wiedzą, edukacji i szkolenia;
 - e) wspieranie polityki Unii w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i jądrowego bezpieczeństwa fizycznego.

Przydzielenie każdego nowego działania JRC zostanie przeanalizowane przez Radę Gubernatorów Wspólnego Centrum Badawczego, aby sprawdzić spójność z działaniami już prowadzonymi w państwach członkowskich.

4. Program Euratom realizuje się w sposób zapewniający, aby wspierane priorytety i działania odpowiadały zmieniającym się potrzebom i uwzględniały rozwojowy charakter nauki, technologii, innowacji, tworzenia polityki, rynków i społeczeństwa, mając na uwadze optymalizację zasobów ludzkich i finansowych oraz unikanie powielania działań w zakresie badań jądrowych i rozwoju w Unii.
5. W ramach celów szczegółowych, o których mowa w ust. 2 i 3, można uwzględnić nowe, nieprzewidziane potrzeby, które wynikną w okresie realizacji programu Euratom. W należycie uzasadnionych przypadkach może to obejmować reagowanie na pojawiające się możliwości, kryzysy i zagrożenia, potrzeby związane z rozwojem nowych kierunków polityki Unii oraz pilotowanie działań, których wsparcie przewiduje się w przyszłych programach.

Artykuł 4

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację programu Euratom wynosi 770 220 000 EUR. Kwota jest podzielona w następujący sposób:
 - a) działania pośrednie związane z programem badawczo-rozwojowym w zakresie syntezy jądrowej – 349 834 000 EUR;
 - b) działania pośrednie związane z rozszczepieniem jądrowym, bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną – 151 579 000 EUR;
 - c) działania bezpośrednie – 268 807 000 EUR.

W ramach realizacji działań pośrednich programu Euratom na wydatki administracyjne Komisji przeznaczają się średnio nie więcej niż 6 % w czasie trwania programu Euratom.

2. Pula środków finansowych programu Euratom może obejmować wydatki związane z działaniami przygotowawczymi, monitorowaniem, kontrolą, audytem i oceną niezbędne do zarządzania tym programem i do realizacji jego celów, zwłaszcza zaś wydatki poniesione z tytułu prowadzenia badań, spotkań ekspertów, o ile są one związane z ogólnymi celami niniejszego rozporządzenia, wydatki na sieci informatyczne służące przetwarzaniu i wymianie informacji oraz wszelkie inne wydatki w związku z korzystaniem ze wsparcia technicznego i administracyjnego poniesione przez Komisję w celu zarządzania programem Euratom. Wydatki na działania o charakterze ciągłym lub powtarzalnym, takie jak kontrole, audyt i sieci IT, będą uwzględniane w granicach wydatków administracyjnych Komisji, o których mowa w ust. 1.
3. Jeżeli będzie to konieczne i odpowiednio uzasadnione, w budżecie po 2020 r. można przewidzieć środki na pokrycie wydatków w zakresie pomocy technicznej i administracyjnej, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2020 r.
4. W przypadku gdy działania bezpośrednie przyczyniają się do realizacji inicjatyw podjętych przez podmioty, którym Komisja powierzyła realizację zadań zgodnie

z art. 6 ust. 2 i art. 15, wkładu tego nie uznaje się za część wkładu finansowego przyznanego tym inicjatywom.

5. Zobowiązania budżetowe mogą zostać podzielone na transze roczne. Każdego roku Komisja przeznacza poszczególne transze roczne, uwzględniając postęp prac nad realizacją działań otrzymujących pomoc finansową, przewidywane potrzeby oraz dostępność zasobów budżetowych.

Artykuł 5

Stowarzyszenie z państwami trzecimi

1. W programie Euratom mogą być stowarzyszone:
 - a) kraje przystępujące, kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące, zgodnie z zasadami ogólnymi i warunkami ogólnymi uczestnictwa tych krajów w programach Unii ustalonymi w odpowiednich umowach ramowych oraz decyzjach rady stowarzyszenia lub podobnych umowach;
 - b) państwa, które są członkami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), lub państwa bądź terytoria objęte europejską polityką sąsiedztwa, spełniające wszystkie poniższe kryteria:
 - (i) mające dobry potencjał naukowy, technologiczny i innowacyjny;
 - (ii) mające historię udanego uczestnictwa w programach UE w zakresie badań naukowych i innowacji;
 - (iii) charakteryzujące się uczciwym i sprawiedliwym traktowaniem praw własności intelektualnej.
 - c) kraje lub terytoria stowarzyszone z siódmym programem ramowym Euratom lub programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014–2018).
2. Szczegółowe warunki uczestnictwa państw stowarzyszonych w programie Euratom, w tym dotyczące wkładu finansowego opartego na produkcie krajowym brutto państwa stowarzyszonego, określa się w drodze międzynarodowych umów między Unią a państwami stowarzyszonymi.

TYTUŁ II

REALIZACJA

ROZDZIAŁ I

Realizacja, zarządzanie i formy wsparcia

Artykuł 6

Zarządzanie i formy wsparcia wspólnotowego

1. Program Euratom jest realizowany przez działania pośrednie, z wykorzystaniem szeregu form finansowania przewidzianych w rozporządzeniu finansowym, w szczególności dotacji, nagród, zamówień publicznych i instrumentów finansowych. Wsparcie Wspólnoty polega również na działaniach bezpośrednich w postaci działań w zakresie badań naukowych i innowacji podejmowanych przez JRC.

2. Bez uszczerbku dla art. 10 Traktatu Komisja może powierzyć część realizacji programu Euratom organom finansującym, o których mowa w art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.

Komisja może powierzyć realizację działań pośrednich w ramach programu Euratom organom utworzonym na mocy programu ramowego „Horyzont 2020” lub wymienionym w tym programie.

3. Komisja, w drodze aktów wykonawczych przyjętych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 12 ust. 3, przyjmuje decyzję zatwierdzającą finansowanie działań pośrednich.

Artykuł 7

Zasady uczestnictwa i upowszechniania wyników badań

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, udział wszystkich podmiotów prawnych w działaniach pośrednich podejmowanych w programie Euratom regulują przepisy określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1290/2013.

2. Do celów programu Euratom „zasady bezpieczeństwa”, o których mowa w art. 43 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 1290/2013, obejmują ochronę interesów obronnych państw członkowskich w rozumieniu art. 24 Traktatu.

W drodze odstępstwa od art. 44 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 1290/2013, w przypadku wyników osiągniętych przez uczestników, którzy otrzymali wkład finansowy Wspólnoty, Komisja lub organ finansujący może zgłosić sprzeciw wobec przeniesienia własności lub udzielenia licencji wyłącznej lub niewyłącznej na rzecz osób trzecich mających siedziby w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem Euratom, jeśli uzna, że udzielenie licencji lub przeniesienie własności nie jest zgodne z interesem rozwoju konkurencyjności gospodarki Unii bądź jest sprzeczne z zasadami etyki lub względami bezpieczeństwa. „Względy bezpieczeństwa” obejmują ochronę interesów obronnych państw członkowskich w rozumieniu art. 24 Traktatu.

W drodze odstępstwa od art. 49 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 1290/2013, Wspólnocie i jej wspólnym przedsięwzięciom przysługują prawa dostępu do wyników uczestnika, który otrzymał wkład finansowy Wspólnoty, do celów rozwijania, wdrażania i monitorowania polityki i programów Wspólnoty lub zobowiązań przyjętych w ramach międzynarodowej współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi. Takie prawa dostępu obejmują prawo do upoważniania osób trzecich do korzystania z wyników w zakresie zamówień publicznych oraz prawo do udzielania sublicencji; są one ograniczone do wykorzystania niekomercyjnego i niekonkurencyjnego oraz są udzielane nieodpłatnie.

3. Fundusz gwarancyjny dla uczestników ustanowiony rozporządzeniem (UE) nr 1290/2013 obejmuje ryzyko związane z niemożnością odzyskania kwot należnych od uczestników w związku z działaniami finansowanymi za pomocą dotacji przez Komisję lub organy finansujące na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 8
Działania przekrojowe

1. Aby osiągnąć cele programu Euratom oraz sprostać wyzwaniom wspólnym dla programu Euratom i programu ramowego „Horyzont 2020”, działania obejmujące działania pośrednie określone w załączniku I lub działania realizujące program szczegółowy programu ramowego „Horyzont 2020” ustanowiony decyzją Rady 2013/743/UE²⁵ mogą korzystać z wkładu finansowego Unii.
2. Wkład finansowy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, może być połączeniem wkładów finansowych na działania pośrednie określone w art. 4 niniejszego rozporządzenia i art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013, realizowane w ramach jednego systemu finansowania.

Artykuł 9
Równouprawnienie płci

Program Euratom zapewnia skuteczne promowanie równouprawnienia płci oraz uwzględnianie wymiaru płci w działaniach w zakresie badań naukowych i innowacji.

Artykuł 10
Zasady etyczne

1. Wszystkie działania w zakresie badań naukowych i innowacji prowadzone w ramach programu Euratom realizuje się zgodnie z zasadami etycznymi i stosownym prawodawstwem krajowym, unijnym i międzynarodowym, w tym zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej oraz europejską konwencją praw człowieka i jej protokołami uzupełniającymi.

Szczególną uwagę zwraca się na zasadę proporcjonalności, prawo do prywatności, prawo do ochrony danych osobowych, prawo do zdrowia fizycznego i psychicznego osób, prawo do niedyskryminacji oraz konieczność zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi.
2. Działania w zakresie badań naukowych i innowacji prowadzone w ramach programu Euratom skupiają się wyłącznie na zastosowaniach cywilnych.

Artykuł 11
Programy prac

1. Komisja, w drodze aktów wykonawczych przyjętych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 12 ust. 3, przyjmuje programy prac w zakresie realizacji działań pośrednich. W programach takich przewiduje się przyjęcie podejść oddolnych, umożliwiających innowacyjne potraktowanie każdego celu.

W programach prac określa się niezbędne elementy służące realizacji działań zgodnie z rozporządzeniem finansowym, w tym ich szczegółowe cele, powiązane finansowanie i harmonogram, jak również podejście wieloletnie i kierunki strategiczne na kolejne lata realizacji.

²⁵ Decyzja Rady 2013/743/UE z dnia 3 grudnia 2013 r. ustanawiająca program szczegółowy wdrażający program „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020).

2. W przypadku działań bezpośrednich Komisja, zgodnie z decyzją 96/282/Euratom, przyjmuje wieloletni program prac, który precyzuje cele oraz priorytety naukowe i technologiczne przedstawione w załączniku I, a także harmonogram realizacji.
Wieloletni program prac uwzględnia również istotne działania badawcze prowadzone przez państwa członkowskie, państwa stowarzyszone oraz organizacje europejskie i międzynarodowe. Jest on aktualizowany w miarę potrzeb.
3. Programy prac, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględniają sytuację w obszarze nauki, technologii i innowacji na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym oraz odpowiednie zmiany polityczne, rynkowe i społeczne. Są one aktualizowane w miarę potrzeb.
4. Programy prac, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają sekcję określającą działania przekrojowe, o których mowa w art. 8.

Artykuł 12

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. Komitet²⁶ spotyka się w dwóch różnych składach, które zajmują się odpowiednio aspektami programu Euratom związanymi z rozszczepieniem jądrowym oraz aspektami programu związanymi z syntezą jądrową.
3. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się procedurę sprawdzającą zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku gdy opinia komitetu ma być uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez rozstrzygnięcia, jeżeli – przed upływem terminu na wydanie opinii – zdecyduje o tym przewodniczący komitetu lub wniesie o to zwykła większość członków komitetu.

Artykuł 13

Informacje przekazywane komitetowi

Komisja regularnie informuje komitet, o którym mowa w art. 12, o ogólnych postępach w realizacji programu Euratom oraz przekazuje mu aktualne informacje na temat wszelkich działań pośrednich zaproponowanych lub finansowanych w ramach programu Euratom.

Artykuł 14

Doradztwo zewnętrzne i zaangażowanie społeczne

1. Do celów realizacji programu Euratom w stosownych przypadkach uwzględnia się porady i wkład:
 - a) Komitetu Naukowo-Technicznego Euratom zgodnie z art. 134 Traktatu;
 - b) utworzonych przez Komisję niezależnych grup doradczych złożonych z ekspertów wysokiej klasy;

²⁶ Aby ułatwić realizację programu Euratom, w związku z każdym posiedzeniem komitetu programowego o ustalonym porządku obrad Komisja zgodnie z ustalonymi wytycznymi zwróci koszty udziału jednego przedstawiciela każdego państwa członkowskiego oraz jednego eksperta/doradcy z każdego państwa członkowskiego w odniesieniu do tych punktów porządku obrad, co do których dane państwo członkowskie potrzebuje konkretnej fachowej opinii.

- c) struktur dialogu utworzonych na mocy międzynarodowych umów naukowo-technicznych;
 - d) działań wybiegających w przyszłość;
 - e) ukierunkowanych konsultacji publicznych (w tym – w odpowiednich przypadkach – z organami lub stronami zainteresowanymi na szczeblu regionalnym lub krajowym); oraz
 - f) przejrzystych i interaktywnych procesów zapewniających wsparcie odpowiedzialnych badań naukowych i innowacji.
2. W pełni uwzględnia się również plany w zakresie badań naukowych i innowacji wypracowane przez m.in. europejskie platformy technologiczne, inicjatywy w zakresie wspólnego planowania i europejskie partnerstwa innowacyjne.

ROZDZIAŁ II

Szczegółowe obszary działań

Artykuł 15

Małe i średnie przedsiębiorstwa

Szczególną uwagę zwraca się na odpowiednie uczestnictwo małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w programie Euratom oraz na oddziaływanie tego programu na takie przedsiębiorstwa w zakresie innowacji, a także na sektor prywatny w ogóle. W ramach określonych uzgodnień dotyczących oceny i monitorowania przeprowadza się jakościowe i ilościowe oceny uczestnictwa MŚP.

Artykuł 16

Partnerstwa publiczno-prywatne i publiczno-publiczne

Aby osiągnąć cele określone w art. 3, działania szczegółowe programu Euratom można realizować przez:

- a) wspólne przedsięwzięcia ustanowione na mocy rozdziału 5 Traktatu;
- b) partnerstwa publiczno-publiczne w oparciu o system finansowania „działanie w zakresie współfinansowania programu”;
- c) umowne partnerstwa publiczno-prywatne, o których mowa w art. 25 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013.

Artykuł 17

Współpraca z krajami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi

1. Podmioty mające siedzibę w państwach trzecich oraz organizacje międzynarodowe kwalifikują się do uczestnictwa w działaniach pośrednich programu Euratom na warunkach określonych w rozporządzeniu (UE) nr 1290/2013. Wyjątki od reguły ogólnej w tym zakresie określono w art. 7 niniejszego rozporządzenia. Program Euratom promuje współpracę międzynarodową z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi w celu:
 - a) podniesienia poziomu doskonałości i zwiększenia atrakcyjności Unii w dziedzinie badań naukowych i innowacji, a także poprawy jej konkurencyjności gospodarczej i przemysłowej;
 - b) skutecznego stawienia czoła wspólnym wyzwaniom społecznym;

- c) wsparcia celów polityki zewnętrznej i rozwojowej Unii i uzupełnienia programów zewnętrznych i rozwojowych. Dąży się do synergii z innymi politykami Unii.
2. Ukierunkowane działania w celu promowania współpracy z określonymi państwami trzecimi lub grupami państw trzecich realizuje się w ramach podejścia strategicznego oraz wspólnoty interesów, priorytetów i wzajemnych korzyści, z uwzględnieniem zdolności takich państw w zakresie nauki i technologii oraz ich możliwości rynkowych, a także spodziewanego oddziaływania.
- Należy wspierać wzajemny dostęp do programów państw trzecich. W celu zmaksymalizowania wpływu promuje się koordynację i synergię z inicjatywami państw członkowskich i państw stowarzyszonych. Charakter tej współpracy może się zmieniać w zależności od konkretnych państw partnerskich.
- Priorytety w zakresie współpracy uwzględniają zmiany w polityce Unii, możliwości współpracy z różnymi państwami trzecimi oraz uczciwe i sprawiedliwe traktowanie praw własności intelektualnej.

Artykuł 18

Informacja, komunikacja, wykorzystywanie i upowszechnianie

1. Podczas realizacji programu Euratom działania związane z upowszechnianiem i komunikacją uznaje się za integralną część działań wspieranych przez ten program.
2. Działania w zakresie komunikacji mogą obejmować:
 - a) inicjatywy na rzecz rozszerzania świadomości i ułatwiania dostępu do finansowania w ramach programu Euratom, kierowane w szczególności do regionów lub typów uczestników charakteryzujących się względnie niskim stopniem uczestnictwa;
 - b) udzielanie ukierunkowanego wsparcia projektom i konsorcjom w celu zapewnienia im dostępu do niezbędnych umiejętności, tak aby zoptymalizować komunikację, wykorzystanie i upowszechnianie wyników;
 - c) inicjatywy na rzecz wspierania dialogu i dyskusji z opinią publiczną na temat zagadnień naukowych, technologicznych i dotyczących innowacji oraz korzystanie z mediów społecznościowych i innych innowacyjnych technologii i metod;
 - d) informowanie o priorytetach politycznych Unii pod warunkiem, że są one związane z celami niniejszego rozporządzenia; w szczególności Komisja zapewnia państwom członkowskim aktualne i dokładne informacje.
3. Z zastrzeżeniem postanowień Traktatu i stosownego prawodawstwa Unii działania w zakresie upowszechniania mogą obejmować:
 - a) działania obejmujące gromadzenie wyników pochodzących z wielu projektów, również finansowanych z innych źródeł, w celu zapewnienia przyjaznych dla użytkownika baz danych oraz sprawozdań podsumowujących najważniejsze wyniki;
 - b) upowszechnianie wyników wśród decydentów, łącznie z organami normalizacyjnymi, w celu promowania wykorzystywania wyników istotnych dla polityki przez właściwe organy na poziomie międzynarodowym, unijnym, krajowym i regionalnym.

ROZDZIAŁ III

Kontrola

Artykuł 19

Kontrola i audyt

1. System kontroli ustanowiony do celów realizacji niniejszego rozporządzenia jest zaprojektowany w sposób zapewniający wystarczającą pewność osiągnięcia odpowiedniego poziomu zarządzania ryzykiem związanym ze skutecznością i efektywnością operacji oraz z legalnością i prawidłowością operacji leżących u ich podstaw, biorąc pod uwagę wieloletni charakter programów, a także charakter odnośnych płatności.
2. System kontroli zapewnia odpowiednią równowagę między zaufaniem a kontrolą, przy uwzględnieniu administracyjnych i innych kosztów kontroli na wszystkich poziomach, w szczególności uczestnikom, co umożliwia osiągnięcie celów programu Euratom oraz zainteresowanie nim najlepszych naukowców i najbardziej innowacyjnych przedsiębiorstw.
3. Stanowiąca część systemu kontroli strategia audytu w zakresie wydatków na działania pośrednie w ramach programu Euratom opiera się na finansowym audycie reprezentatywnej próby wydatków z całego programu. Taką reprezentatywną próbę uzupełnia wybór oparty na ocenie ryzyka związanego z wydatkami.

Audyty wydatków na działania pośrednie w ramach programu Euratom prowadzi się w spójny sposób, zgodnie z zasadami oszczędności, wydajności i skuteczności w celu minimalizacji obciążenia uczestników audytami.

Artykuł 20

Ochrona interesów finansowych Unii

1. Komisja przyjmuje odpowiednie środki zapewniające w trakcie realizacji działań finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia ochronę interesów finansowych Unii przez stosowanie środków zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych a także – w stosownych przypadkach – przez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające kary administracyjne i finansowe.
2. Komisji lub jej przedstawicielom oraz Trybunałowi Obrachunkowemu nadaje się uprawnienia do przeprowadzania audytu, na podstawie dokumentów i w ramach kontroli na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali środki unijne na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Bez uszczerbku dla ust. 3, Komisja może prowadzić audyty do dwóch lat po płatności końcowej.
3. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może przeprowadzać dochodzenia, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013²⁷ oraz w rozporządzeniu Rady

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć

(Euratom, WE) nr 2185/96²⁸, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub zamówieniem finansowanym w ramach programu Euratom.

4. Nie naruszając przepisów ust. 1, 2 i 3, w umowach o współpracy z państwami trzecimi i z organizacjami międzynarodowymi, zamówieniach, umowach o udzielenie dotacji i decyzjach o udzieleniu dotacji wynikających z wdrożenia niniejszego rozporządzenia zawiera się postanowienia wyraźnie upoważniające Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów i dochodzeń zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami.

ROZDZIAŁ IV

Monitorowanie i ocena

Artykuł 21

Monitorowanie

1. Komisja co roku monitoruje realizację programu Euratom, w tym postępy i osiągnięcia. Komisja informuje o nich komitet, o którym mowa w art. 12.
2. Komisja opracowuje w postaci sprawozdania i udostępnia publicznie wyniki monitorowania, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 22

Ocena

1. Oceny przeprowadza się w czasie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.

Do dnia 31 grudnia 2022 r. Komisja – z pomocą wybranych w przejrzystym procesie niezależnych ekspertów – dokonuje oceny *ex post* programu Euratom. Ocena ta obejmuje zasadność, realizację i osiągnięcia oraz skutki długoterminowe i trwałość środków oraz jest uwzględniana przy podejmowaniu decyzji na temat ewentualnego przedłużenia, zmiany lub zawieszenia kolejnego środka.
2. Bez uszczerbku dla ust. 1 działania pośrednie i bezpośrednie programu Euratom podlegają osobnej ocenie.
3. W ocenach, o których mowa w ust. 1 i 2, dąży się do określenia postępów poczynionych na drodze do osiągnięcia celów określonych w art. 3, z uwzględnieniem odnośnych wskaźników efektywności określonych w załączniku II.
4. Państwa członkowskie dostarczają Komisji – o ile jest to zasadne i możliwe – wszelkich danych i informacji koniecznych do monitorowania i oceny przedmiotowych środków.

²⁸ Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).
Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

5. Komisja przekazuje wnioski z ocen, o których mowa w ust. 1 i 2, wraz ze swoimi spostrzeżeniami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.

TYTUŁ III

PRZEPISY KOŃCOWE I PRZEJŚCIOWE

Artykuł 23

Uchylenie i przepisy przejściowe

1. Rozporządzenie (Euratom) nr 1314/2013 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2019 r.
2. Nie naruszając ust. 1, działania otrzymujące wsparcie finansowe Wspólnoty na podstawie rozporządzenia (Euratom) nr 1314/2013 są w dalszym ciągu regulowane przepisami mającymi zastosowanie do tych działań do czasu ich zakończenia lub zamknięcia. W stosownych przypadkach wszelkie nieukończone zadania komitetu ustanowionego rozporządzeniem (Euratom) nr 1314/2013 są realizowane przez komitet, o którym mowa w art. 12 niniejszego rozporządzenia.
3. Z puli środków finansowych, o której mowa w art. 4, mogą być pokrywane także wydatki związane ze wsparciem technicznym i administracyjnym koniecznym do zapewnienia przejścia między programem Euratom a środkami przyjętymi na podstawie rozporządzenia (Euratom) nr 1314/2013.
4. Na zasadzie odstępstwa od art. 14 lit. a) rozporządzenia finansowego niewykorzystane środki dostępne na dzień 31 grudnia 2018 r., wynikające z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel związanych z rozporządzeniem (Euratom) nr 1314/2013, są przenoszone automatycznie i wykorzystywane na potrzeby programu Euratom.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 140 ust. 6 akapit trzeci rozporządzenia finansowego roczne spłaty pochodzące z instrumentu finansowego ustanowionego na mocy rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i wynikające z niewykorzystania środków udostępnionych na podstawie niniejszego rozporządzenia lub rozporządzenia (Euratom) nr 1314/2013 są przeznaczane na program Euratom lub program będący jego kontynuacją.

Artykuł 24

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Dziedziny polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Cel(e)
- 1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.6. Okres trwania działania i jego wpływ finansowy
- 1.7. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ
- 3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki
 - 3.2.1. *Synteza szacunkowego wpływu na wydatki*
 - 3.2.2. *Szacunkowy wpływ na środki operacyjne*
 - 3.2.3. *Szacunkowy wpływ na środki administracyjne*
 - 3.2.4. *Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*
 - 3.2.5. *Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Rozporządzenie Rady w sprawie programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2019–2020) uzupełniającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji

1.2. Dziedziny polityki, których dotyczy wnioski/inicjatywa

– 08 Badania naukowe i innowacje
– 10 Wspólne Centrum Badawcze

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

- ☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania**
- ☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego**²⁹
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z **przedłużeniem bieżącego działania**
- ☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **działania, które zostało przekształcone pod kątem nowego działania**

1.4. Cel(e)

1.4.1. Wieloletnie cele strategiczne Komisji wskazane we wniosku/inicjatywie

Program Euratom przyczynia się do wzmocnienia ram badań i innowacji w dziedzinie jądrowej oraz do koordynacji prac badawczych państw członkowskich, co pozwala zapobiec powielaniu, utrzymać masę krytyczną w kluczowych obszarach oraz zapewnić optymalne wykorzystanie finansowania publicznego. Celami technicznymi programu Euratom są: poprawa bezpieczeństwa jądrowego, jądrowego bezpieczeństwa fizycznego i ochrony radiologicznej, a także przyczynienie się do długoterminowej dekarbonizacji systemu energetycznego w sposób bezpieczny, wydajny i pewny. Program przyczyni się do osiągnięcia celów inicjatywy przewodniej „Unia innowacji” przez wspieranie istotnych dla polityki przedkomercyjnych i przekrojowych badań jądrowych oraz ułatwianie transferu wiedzy i technologii między środowiskiem akademickim, przemysłem i organami publicznymi. Przez położenie nacisku na szkolenia we wszystkich rodzajach przewidzianych działań, zwiększenie konkurencyjności istniejącego sektora energii jądrowej oraz stworzenie nowego sektora opartego na nowoczesnych technologiach, przede wszystkim w zakresie energii termojądrowej, program Euratom przyczyni się do zwiększenia tempa wzrostu i tworzenia nowych miejsc pracy w wielu dziedzinach.

1.4.2. Cele szczegółowe działań pośrednich

Cele szczegółowe:

Cel szczegółowy nr 1 – wsparcie bezpieczeństwa systemów jądrowych;

²⁹

O którym mowa w art. 54 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

Cel szczegółowy nr 2 – przyczynianie się do opracowania bezpiecznych długoterminowych rozwiązań w zakresie gospodarowania jądrowymi odpadami końcowymi, w tym ostatecznego składowania geologicznego, jak również podziału i transmutacji;

Cel szczegółowy nr 3 – wspieranie opracowywania i zrównoważonego rozwoju kompetencji w dziedzinie jądrowej w Unii;

Cel szczegółowy nr 4 – wspieranie ochrony radiologicznej i opracowywanie medycznych zastosowań promieniowania, w tym – między innymi – pewnej i bezpiecznej podaży izotopów radioaktywnych i ich stosowania;

Cel szczegółowy nr 5 – dążenie do wykazania wykonalności stosowania syntezy jądrowej jako źródła energii przez wykorzystanie istniejących i przyszłych obiektów termojądrowych;

Cel szczegółowy nr 6 – stworzenie podstaw dla przyszłych elektrowni termojądrowych przez opracowanie materiałów, technologii i projektu koncepcyjnego;

Cel szczegółowy nr 7 – promowanie innowacji i konkurencyjności przemysłowej;

Cel szczegółowy nr 8 – zapewnienie dostępności i wykorzystania infrastruktury badawczej o znaczeniu paneuropejskim;

1.4.3. Cele szczegółowe działań bezpośrednich

Cele szczegółowe

Cel szczegółowy nr 1 – poprawa bezpieczeństwa jądrowego, w tym: bezpieczeństwa paliw i bezpieczeństwa reaktora, gospodarowania odpadami i likwidacji, a także gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowej;

Cel szczegółowy nr 2 – poprawa jądrowego bezpieczeństwa fizycznego, w tym: środki bezpieczeństwa w sektorze jądrowym, nieprolifracja, zwalczanie nielegalnego handlu oraz forensyka jądrowa;

Cel szczegółowy nr 3 – podnoszenie doskonałości bazy naukowej do celów standaryzacji;

Cel szczegółowy nr 4 – promowanie zarządzania wiedzą, edukacji i szkolenia;

Cel szczegółowy nr 5 – wspieranie polityki Unii w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i jądrowego bezpieczeństwa fizycznego oraz powiązanych zmian w prawodawstwie Unii.

1.4.4. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

1) Skutków programu Euratom można się spodziewać w następujących dziedzinach: poprawa bezpiecznej eksploatacji elektrowni jądrowych, dalsze istotne działania w kierunku bezpiecznego wdrożenia geologicznego składowania wysokoaktywnych odpadów promieniotwórczych długożyciowych, a także zapewnienie bardziej solidnych regulacji w kwestii praktyk przemysłowych i medycznych wykorzystujących promieniowanie jonizujące.

2) Program Euratom przyczyni się do wzmocnienia jądrowego bezpieczeństwa fizycznego przez prowadzenie badań nad środkami bezpieczeństwa w sektorze jądrowym oraz wprowadzenie lepszych technologii weryfikacji i wykrywania

w odniesieniu do materiałów jądrowych i jądrowego cyklu paliwowego. Program uwzględnia zdolności w zakresie forensyki jądrowej w celu ogólnego wsparcia państw członkowskich.

3) Program Euratom przyczyni się do rozwoju kwalifikacji i wiedzy fachowej w dziedzinie jądrowej w Unii przez działania w zakresie badań naukowych, szkoleń i mobilności oraz lepszy dostęp do obiektów badawczych i ich lepsze wykorzystanie.

4) Dzięki wspieraniu badań nad syntezą jądrową w ramach programu Euratom będą rozwijane odpowiednie technologie i kwalifikowane materiały dla elektrowni do celów demonstracji.

1.4.5. Wskaźniki wyników i wpływu

Należy określić wskaźniki, które umożliwią monitorowanie realizacji wniosku/inicjatywy.

W poniższej sekcji dla każdego celu szczegółowego programu Euratom podano szereg kluczowych wskaźników mających pomóc w ocenie rezultatów i skutków.

Wskaźniki dla działań pośrednich:

1) wsparcie bezpieczeństwa systemów jądrowych

Wskaźnik: Liczba projektów (wspólne badania lub skoordynowane działania), które mogą doprowadzić do wyraźnej poprawy bezpieczeństwa praktyki jądrowej w Europie

Obecnie: 21 (2017); docelowo: 33 (2020)

2) przyczynianie się do opracowania bezpiecznych długoterminowych rozwiązań w zakresie gospodarowania jądrowymi odpadami końcowymi, w tym ostatecznego składowania geologicznego, jak również podziału i transmutacji

Wskaźnik: Liczba projektów przyczyniających się do opracowania bezpiecznych długoterminowych rozwiązań w zakresie gospodarowania jądrowymi odpadami końcowymi

Obecnie: 10 (2017); docelowo: 11 (2020)

3) wspieranie opracowywania i zrównoważonego rozwoju kompetencji i doskonałości w dziedzinie jądrowej na szczeblu Unii

Wskaźnik: liczba doktorantów, naukowców ze stopniem doktora, stażystów i pracowników naukowych wspieranych w ramach programu Euratom

Obecnie: 745 (2017); docelowo: 1000 (ogółem za okres 2014–2020)

4) wspieranie ochrony radiologicznej i opracowywania medycznych zastosowań promieniowania, w tym – między innymi – pewnej i bezpiecznej podaży i stosowania izotopów promieniotwórczych

Wskaźnik: Liczba projektów, które mogą mieć wyraźny wpływ na praktykę regulacyjną dotyczącą ochrony radiologicznej

Obecnie: 2 (2017); docelowo: 3 (2020)

5) dążenie do wykazania wykonalności stosowania syntezy jądrowej jako źródła energii przez wykorzystanie istniejących i przyszłych obiektów termojądrowych

Wskaźnik: Liczba publikacji we wpływowym czasopiśmie

Obecnie: ok. 350 (2016); docelowo: 350 (2020)

6) stworzenie podstaw dla przyszłych elektrowni termojądrowych przez opracowanie materiałów

technologii i projektu koncepcyjnego

Wskaźnik: Odsetek ważnych etapów planu działania w zakresie syntezy jądrowej ustalonych na lata 2014–2020 i osiągniętych przez program Euratom

Obecnie: 28 % (2015); docelowo: 90 % (2020)

7) promowanie innowacji i konkurencyjności przemysłowej

Wskaźnik: Liczba firm odpryskowych powstałych w wyniku badań syntezy jądrowej w programie Euratom

Obecnie: 3 (2015); docelowo: 12 (2020)

Wskaźnik: Liczba wniosków patentowych złożonych przez europejskie laboratoria zajmujące się syntezą jądrową

Obecnie: 2 nowe patenty rocznie (2015); docelowo: 8 (2020)

8) zapewnienie dostępności i wykorzystania infrastruktury badawczej o znaczeniu paneuropejskim

Wskaźnik: Liczba naukowców korzystających z infrastruktury badawczej dzięki wsparciu mobilności i dostępu w ramach programu Euratom (rocznie)

Obecnie: 958 (2015); docelowo: 1000 (2020)

Wskaźniki dla działań bezpośrednich

1) poprawa bezpieczeństwa jądrowego, w tym: bezpieczeństwa paliw i bezpieczeństwa reaktora, gospodarowania odpadami, likwidacji, a także gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowej.

– **Wskaźnik wsparcia polityki JRC – liczba wymiernych, konkretnych przypadków oddziaływania na polityki Unii wynikających ze wsparcia technicznego i naukowego świadczonego przez JRC.** Wskaźnik ten uwzględnia przypadki, kiedy to wsparcie ze strony JRC staje się częścią lub nawet podstawą polityki europejskiej, tj. przypadki, kiedy prace JRC przyczyniły się do oparcia priorytetów Komisji na solidnych i niezbitych dowodach naukowych. Oddziaływanie jest określane przy okazji corocznej oceny JRC przeprowadzanej przez wewnętrzną grupę ekspertów w oparciu o metody oceny certyfikowane przez ISO.

Obecnie: 15 (2016); docelowo: 15 rocznie (2019–2020)

– **Wskaźnik produktywności naukowej JRC – liczba publikacji recenzowanych.** Wskaźnik ten uwzględnia recenzowane artykuły opublikowane w danym roku w (i) czasopiśmie, których tytuły są wymienione w rozszerzonym indeksie cytowań naukowych Thomson-Reuters (Thomson-Reuters Science Citation Index Expanded – SCI-e) lub w indeksie cytowań naukowych Social Science Citation Index (SSCI). Wskaźnik ten odzwierciedla to, w jakim zakresie JRC publikuje wyniki swoich badań:

Obecnie: 45 (2016); docelowo: 50 rocznie (2019–2020)

2) poprawa jądrowego bezpieczeństwa fizycznego, w tym: środki bezpieczeństwa w sektorze jądrowym, nieprolifracja, zwalczanie nielegalnego handlu oraz forensyka jądrowa.

– Wskaźnik wsparcia polityki JRC: Obecnie: 19 (2016); docelowo: 22 (2019–2020)

– Wskaźnik produktywności naukowej JRC: Obecnie: 21 (2016); docelowo: 22 (2019–2020)

3) zwiększanie doskonałości bazy naukowej w dziedzinie jądrowej do celów standaryzacji.

– Wskaźnik wsparcia polityki JRC: Obecnie: 6 (2016); docelowo: 12 (2019–2020)

– Wskaźnik produktywności naukowej JRC: Obecnie: 50 (2016); docelowo: 55 (2019–2020)

4) promowanie zarządzania wiedzą, edukacji i szkoleń.

– Wskaźnik wsparcia polityki JRC: Obecnie: 9 (2016); docelowo: 10 (2019–2020)

– Wskaźnik produktywności naukowej JRC: Obecnie: 15 (2016); docelowo: 18 (2019–2020)

5) wspieranie polityki Unii w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i jądrowego bezpieczeństwa fizycznego oraz powiązanych zmian w prawodawstwie Unii.

– Wskaźnik wsparcia polityki JRC: Obecnie: 13 (2016); docelowo: 18 (2019–2020)

– Wskaźnik produktywności naukowej JRC: Obecnie: 7 (2016); docelowo: 7 (2019–2020)

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej

Program dotyczący rozszczepienia jądrowego jest ukierunkowany na kwestie związane z bezpieczeństwem i odnosi się do najważniejszych obaw społeczeństwa dotyczących stosowania obecnej technologii jądrowej, takich jak bezpieczeństwo eksploatacji elektrowni jądrowych oraz bezpieczne usuwanie najbardziej niebezpiecznymi rodzajów odpadów promieniotwórczych (wysokoaktywnych odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego).

Badania nad syntezą jądrową mogą mieć wpływ jedynie w dłuższej perspektywie, ale energia i zmiany klimatu są jednym z priorytetów politycznych, a jako potencjalne źródło niskoemisyjnej, bezpiecznej energii elektrycznej wytwarzanej przy obciążeniu podstawowym, synteza jądrowa i związane z nią badania są wyraźnie istotne w tym kontekście.

1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

Istotnym elementem wartości dodanej programu Euratom jest zdolność do zmobilizowania szerszej puli wybitnych osiągnięć i wielodyscyplinarnych kompetencji w dziedzinie badań jądrowych, niż jest to możliwe na szczeblu

poszczególnych państw członkowskich. Program Euratom umożliwia również ogólnoeuropejskie podejście do poprawy – przez współpracę w dziedzinie badań naukowych i innowacji – bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej we wszystkich dziedzinach stosowania, co stanowi uzupełnienie dyrektyw Euratomu w dziedzinie bezpieczeństwa jądowego, gospodarowania odpadami promieniotwórczymi i podstawowych norm bezpieczeństwa. Wiąże się to z wyraźnym postępem naukowym i technologicznym we wszystkich obszarach, który nie byłby możliwy bez ogólnoeuropejskiego podejścia opartego na współpracy. W dziedzinach takich jak edukacja i szkolenie, wykorzystanie infrastruktury badawczej oraz współpraca międzynarodowa, program Euratom umożliwia również znacznie szerszą koordynację w całej Europie. Przynosi to korzyści szczególnie mniejszym państwom członkowskim, zwłaszcza z programami jądowymi; mogą one skorzystać z oszczędności skali osiągniętych dzięki ogólnoeuropejskiemu łączeniu zasobów. W szerszym kontekście energetyki, w którym wymiar europejski jest wspierany przez unię energetyczną, program Euratom odgrywa także kluczową rolę w odniesieniu do filaru „badania, innowacje i konkurencyjność”, w szczególności w działaniach realizowanych w ramach europejskiego strategicznego planu w dziedzinie technologii energetycznych.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Program badawczo-szkoleniowy Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej bazuje na doświadczeniach zgromadzonych podczas realizacji wcześniejszych programów Euratom. W ciągu kilkudziesięciu lat programy Euratom:

- doprowadziły do zaangażowania najlepszych europejskich naukowców i instytutów specjalizujących się w badaniach jądowych;
- wniosły znaczny wkład w europejską bazę wiedzy w dziedzinie jądowej oraz istotny znaczny wpływ na tworzenie sieci kontaktów i współpracę, co miało duże skutki dla restrukturyzacji europejskich badań jądowych.

Oprócz osiągniętego sukcesu z dotychczasowych doświadczeń należy wyciągnąć ważne wnioski:

- do badań naukowych, innowacji i edukacji należy podchodzić w bardziej skoordynowany sposób, aby zapewnić adekwatność działań i wzajemną synergię z programami krajowymi;
- należy usprawnić upowszechnianie wyników badań naukowych i ich wykorzystanie w nowych produktach, procesach i usługach;
- logika interwencji powinna być bardziej ukierunkowana, konkretna, szczegółowa i przejrzysta;
- przewidywany wpływ powinien być rozważany w procesie planowania projektu;
- należy udoskonalić monitorowanie i ocenę na etapie realizacji.

W najnowszych sprawozdaniach z oceny zawarto zalecenia dotyczące działań bezpośrednich, z których wynika, że JRC może:

- promować silniejszą integrację tworzenia wiedzy w Unii;
- wprowadzić oceny skutków oraz analizy kosztów i korzyści określonych prac w ramach nowego programu JRC;

- poprawić zarządzanie wiedzą, co umożliwi przekazywanie wiedzy i umiejętności w UE i na całym świecie;
- wzmocnić swoje działania w obszarze edukacji i szkolenia, oferując swoje doświadczenie i infrastrukturę kolejnej generacji naukowców specjalizujących się w dziedzinie jądrowej;
- stworzyć większą synergię pomiędzy działaniami należącymi a działaniami nienależącymi do obszaru badań jądrowych przez wykorzystanie możliwości transferu wiedzy w niektórych obszarach.

1.5.4. Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia

Program Euratom (2019–2020) przyczynia się do osiągnięcia celów określonych w programie „Horyzont 2020” – programie ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020). W związku z tym, dzięki działaniom przekrojowym, można utworzyć odpowiednie powiązania i interakcje między programem Euratom a programem ramowym „Horyzont 2020”. Program ten przyczynia się do realizacji rozdziału 7 traktatu EURATOM, dotyczącego systemu środków bezpieczeństwa w sektorze jądrowym w UE. Przyczynia się również do realizacji programów i strategii UE w dziedzinie bezpieczeństwa fizycznego.

1.6. Okres trwania działania i jego wpływ finansowy

☒ Wniosek/inicjatywa o **ograniczonym okresie trwania**

- ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od dnia 1.01.2019 r. do dnia 31.12.2020 r.
- ☐ Wpływ finansowy od 2019 r. do 2026 r.

☐ Wniosek/inicjatywa o **nieograniczonym okresie trwania**

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane tryby zarządzania³⁰

☒ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję

- ☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- ☐ przez agencje wykonawcze;

☒ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☐ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ☐ organom, o których mowa w art. 208 i 209 rozporządzenia finansowego;
- ☐ organom prawa publicznego;

³⁰

Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

Programem będą zarządzały służby Komisji.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Wyniki programu są monitorowane corocznie za pomocą zestawu kluczowych wskaźników efektywności. Działania badawcze i szkoleniowe są również ujmowane w sprawozdaniach rocznych przygotowywanych przez DG RTD i JRC. Poszczególne projekty podlegają obowiązkowemu przeglądowi śródkresowemu.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Zidentyfikowane ryzyko

Komisja akceptuje wyraźną potrzebę zarządzania budżetem w sposób skuteczny i wydajny oraz zapobiegania oszustwom i marnotrawieniu zasobów. Ostatecznym celem Komisji pozostaje osiągnięcie poziomu błędu rezydualnego wynoszącego poniżej 2 % łącznych wydatków w całym okresie realizacji programu i w tym celu wprowadziła ona szereg środków upraszczających. Należy jednak rozważyć inne cele, takie jak atrakcyjność i sukces unijnej polityki badawczej, konkurencyjność międzynarodowa, doskonałość naukowa i w szczególności koszty kontroli (zob. pkt 2.2.2). Komisja przyjmuje do wiadomości opinię Parlamentu Europejskiego (wyrażoną w decyzji w sprawie absolutorium za rok 2014), a mianowicie, iż [PE] „jest przekonany, że Komisja powinna nadal dążyć do akceptowalnej równowagi między atrakcyjnością programów dla uczestników a uzasadnioną koniecznością zadbania o odpowiedzialność i kontrolę finansową”. Uwzględniając te elementy, proponuje się, aby dyrekcje generalne odpowiedzialne za wykonanie budżetu w dziedzinie badań i innowacji ustanowiły racjonalny pod względem kosztów system kontroli wewnętrznej, zapewniający wystarczającą pewność, że ryzyko błędu w trakcie wieloletniego okresu wydatków utrzyma się rocznie w zakresie 2–5 %; przy czym ostatecznym celem powinno być osiągnięcie błędu rezydualnego na poziomie jak najbliższym 2 % w momencie zamknięcia programów wieloletnich, po tym jak uwzględniono wpływ finansowy wszelkich audytów, korekt i środków zmierzających do odzyskania kwot.

2.2.2. Informacje dotyczące struktury wewnętrznego systemu kontroli

Ramy kontroli wewnętrznej dla dotacji opierają się na:

- realizacji norm kontroli wewnętrznej Komisji;
- procedurach wyboru najlepszych projektów i przełożeniu ich na instrumenty prawne;
- zarządzaniu projektami i kontraktami przez cały okres trwania każdego projektu;
- kontrolach *ex ante* dotyczących 100 % wniosków o płatność, włącznie z odbiorem zaświadczeń audytora, oraz na certyfikacji *ex ante* metodyki określania kosztów;
- audytach *ex post* dotyczących próby wniosków o płatność; oraz
- na naukowej ocenie wyników projektów.

W przypadku działań bezpośrednich zastosowanie mają obiegi finansowe obejmujące kontrole *ex ante* dotyczące zamówień i kontrole *ex post*. Ryzyko podlega ocenie corocznej, zaś postępy w realizacji prac i zużyciu zasobów są monitorowane regularnie, na podstawie zdefiniowanych celów i wskaźników.

2.2.3. *Oszacowanie kosztów i korzyści wynikających z kontroli i ocena prawdopodobnego ryzyka błędu*

Koszt systemu kontroli wewnętrznej dyrekcji generalnych Komisji zajmujących się wykonaniem budżetu na badania naukowe i innowacje (w tym Euratom) oszacowano na 267 mln EUR rocznie (w oparciu o analizę dopuszczalnego ryzyka błędu z 2009 r.). Doprowadził on również do znacznego obciążenia beneficjentów i służb Komisji. Beneficjenci i władza prawodawcza uznali, że obciążenie związane z kontrolą stało się zbyt duże. Wiąże się to z ryzykiem zmniejszenia atrakcyjności unijnego programu badawczego, a co za tym idzie, z negatywnymi skutkami dla badań naukowych i innowacji w UE. 43 % całkowitych kosztów kontroli dla służb Komisji (bez kosztów dla beneficjentów) jest ponoszone na etapie zarządzania projektem, 18 % na etapie wyboru wniosków, a 16 % na etapie negocjacji umów (16 %). Audyty *ex post* i ich realizacja odpowiadały za 23 % kosztów ogółem (61 mln EUR). Jednakże tak znaczne nakłady w zakresie kontroli nie pozwoliły na pełne osiągnięcie celu. Szacunkowy błąd rezydualny dla 7PR, po uwzględnieniu wszystkich odzyskanych kwot i korekt, które zostały lub zostaną zastosowane, utrzymuje się na poziomie przekraczającym 2 %. Obecny poziom błędu wynikający z audytów 7PR przeprowadzonych przez Dyрекcję Generalną ds. Badań i Innowacji wynosi ok. 5 % i został zmniejszony do ok. 3 % w wyniku audytów. Nie jest prawdopodobne, by został osiągnięty błąd rezydualny na poziomie 2 %. Poziom błędu określony przez Europejski Trybunał Obrachunkowy jest podobny.

2.3. **Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony

Dyrekcje generalne, którym powierzono realizację budżetu w zakresie badań naukowych i innowacji, są zdecydowane zwalczać nadużycia finansowe na wszystkich etapach procesu zarządzania dotacjami. Opracowały one i realizują strategie zwalczania nadużyć finansowych, obejmujące intensywniejsze wykorzystanie informacji operacyjnych, zwłaszcza z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi informatycznych, a także szkolenia i informowanie personelu. Określono sankcje mające zniechęcać do nadużyć finansowych, a także odpowiednie kary na wypadek stwierdzenia takich nadużyć. Wysiłki te będą kontynuowane. Ogólnie rzecz biorąc, proponowane środki powinny mieć pozytywny wpływ na walkę z nadużyciami finansowymi; dotyczy to zwłaszcza większego nacisku na audyt oparty na ryzyku i wzmocnionej oceny i kontroli naukowej. Należy podkreślić, że wykryte nadużycia finansowe były bardzo niewielkie w stosunku do całości wydatków, niemniej jednak dyrekcje generalne, którym powierzono realizację budżetu badań naukowych, nadal stawiają sobie za cel zwalczanie takich nadużyć. Komisja przyjmuje odpowiednie środki zapewniające, w trakcie realizacji działań finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, ochronę interesów finansowych Unii przez stosowanie środków zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkiej innej nielegalnej działalności, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych a także, w stosownych przypadkach, przez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające kary. Komisji lub jej przedstawicielom oraz Trybunałowi Obrachunkowemu nadaje się uprawnienia do przeprowadzania audytu, na podstawie dokumentów i w ramach kontroli na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali środki unijne w ramach programu. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może przeprowadzać kontrole na miejscu i inspekcje u podmiotów gospodarczych, których

takie finansowanie bezpośrednio lub pośrednio dotyczy, zgodnie z procedurami określonymi w rozporządzeniu (Euratom, WE) nr 2185/96, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii, w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub zamówieniem dotyczącym finansowania przez Unię. Nie naruszając przepisów powyższych akapitów, w umowach o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi oraz umowach o udzielenie dotacji, decyzjach o udzieleniu dotacji i zamówieniach wynikających z wdrożenia niniejszego rozporządzenia zawiera się postanowienia wyraźnie upoważniające Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów oraz kontroli na miejscu i inspekcji.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżnicowane /niezróżnicowane ³¹	państw EFTA ³²	krajów kandydujących ³³	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
1	<u>08 01 Wydatki administracyjne w obszarze polityki „Badania naukowe i innowacje”</u> 08 01 05 11 Wydatki związane z urzędnikami i pracownikami zatrudnionymi na czas określony realizującymi programy w zakresie badań naukowych i innowacji – Program Euratom 08 01 05 12 Personel zewnętrzny realizujący programy w zakresie badań naukowych i innowacji – Program Euratom 08 01 05 13 Inne wydatki na zarządzanie programami w zakresie badań naukowych i innowacji – Program Euratom <u>10 01 Wydatki administracyjne w obszarze polityki „Bezpośrednie badania naukowe”</u> 10 01 05 Wydatki pomocnicze na programy w zakresie badań naukowych i innowacji w obszarze polityki „Bezpośrednie badania naukowe” 10 01 05 11 Wydatki związane z urzędnikami i pracownikami zatrudnionymi na czas określony realizującymi programy w zakresie badań naukowych i innowacji – Program Euratom 10 01 05 12 Personel zewnętrzny realizujący programy w zakresie badań naukowych i innowacji – Program Euratom 10 01 05 13 Inne wydatki na zarządzanie programami w zakresie badań naukowych i innowacji – Program Euratom 10 01 05 14 Inne wydatki na główne infrastruktury naukowe – Program Euratom	Niezróżnicowane	NIE	TAK	TAK	NIE
		Zróżnicowane				

³¹ Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane

³² EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

³³ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

	08 03 Program Euratom – działania pośrednie 08 03 01 01 Euratom – Energia termojądrowa 08 03 01 02 Euratom – Rozszczepienie jądrowe i ochrona przed promieniowaniem 08 03 50 Środki pochodzące z wkładów osób trzecich na badania naukowe i rozwój technologii 08 03 51 Zakończenie poprzedniego ramowego programu badawczo-naukowego Euratom (2007–2013) 10 03 Program Euratom – działania bezpośrednie 10 03 01 Badania bezpośrednie w ramach działań programu Euratom 10 03 50 Środki pochodzące ze składek od osób trzecich (spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego) na badania naukowe i rozwój technologii 10 03 50 01 Środki pochodzące z wkładów osób trzecich (spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego) na badania naukowe i rozwój technologii (2014–2020) 10 03 50 02 Środki pochodzące z wkładów osób trzecich (spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego) na badania naukowe i rozwój technologii (przed 2014 r.) 10 03 51 Zakończenie Siódmego programu ramowego – Euratom (2007–2013) 10 03 52 Zakończenie poprzednich programów ramowych Euratom (sprzed 2007 r.)					
--	---	--	--	--	--	--

- Nowe linie budżetowe, o których utworzenie się wnioskuję

Według działań wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Nie dotyczy

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

3.2.1.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki – pośrednie badania naukowe

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	1	Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu
---	---	---

Dyrekcja Generalna: RTD (pośrednie badania naukowe)			2019	2020	>2020	OGÓŁEM
• Środki operacyjne						
Numer linii budżetowej: 08 03 01 xx	Środki na zobowiązania	(1)= 1a+1b	228,353	242,976	-	471,328
	Środki na płatności	(2)= 2a+2b	60,000	244,080	167,248	471,328
Numer linii budżetowej: 08 03 01 01	Środki na zobowiązania	(1a)	159,321	169,523	-	328,844
	Środki na płatności	(2a)	60,000	130,092	138,751	328,844
Numer linii budżetowej: 08 03 01 02	Środki na zobowiązania	(1b)	69,032	73,452	-	142,484
	Środki na płatności	(2b)	-	113,988	28,497	142,484
• Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ³⁴						
Numer linii budżetowej: 08 01 05 11			9,384	9,572		18,956
Numer linii budżetowej: 08 01 05 12			0,952	0,971		1,923
Numer linii budżetowej: 08 01 05 13			4,240	4,966		9,206
Numer linii budżetowej 08 01 05 xx		(3)	14,576	15,509	-	30,085

³⁴ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

OGÓŁEM środki dla DG RTD	Środki na zobowiązania	= (1)+(3)	242,928	258,485	-	501,413
	Środki płatności	= 2+2a +3	74,576	259,589	167,248	501,413

3.2.1.2. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki – bezpośrednie badania naukowe

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dyrekcja Generalna: Wspólne Centrum Badawcze (bezpośrednie badania naukowe)			2019	2020	> 2021	OGÓŁEM
• Środki operacyjne						
Numer linii budżetowej: 10.03	Środki na zobowiązania	(1)	11,316	11,769	0	23,085
	Środki płatności	(2)	4,640	9,917	8,528	23,085
Numer linii budżetowej: 10.03.01	Środki na zobowiązania	(1a)	11,316	11,769	0	23,085
	Środki płatności	(2a)	4,640	9,917	8,528	23,085
• Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne						
Numer linii budżetowej: 10.01.05.11			56,368	58,623	0	114,991
Numer linii budżetowej: 10.01.05.12			10,400	10,816	0	21,216
Numer linii budżetowej: 10.01.05.13			36,447	37,905	0	74,352
Numer linii budżetowej: 10.01.05.14			15,702	19,461	0	35,163
Numer linii budżetowej: 10.01.05		(3)	118,917	126,804	0	245,722
OGÓŁEM środki dla DG JRC	Środki na zobowiązania	= 1+1a +3	130,234	138,573		268,807
	Środki płatności	= 2+2a	123,557	136,722	8,528	268,807

	płatności	+3				
--	-----------	----	--	--	--	--

Dział wieloletnich ram finansowych	5	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2019	2020	>2020	OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: pośrednie badania naukowe RTD + bezpośrednie badania naukowe JRC					
• Zasoby ludzkie		0	0	0	0
• Pozostałe wydatki administracyjne		0	0	0	0
OGÓŁEM DG RTD + JRC	Środki	0	0	0	0
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	0	0	0	0

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

3.2.1.3. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki – **pośrednie + bezpośrednie badania naukowe**

Dyrekcja Generalna: RTD + Wspólne Centrum Badawcze			2019	2020	> 2020	OGÓŁEM
• Środki operacyjne						
Numer linii budżetowej: 08 03 01	Środki na zobowiązania	(1)	228,353	242,976	-	471,328
	Środki na płatności	(2)	60,000	244,080	167,248	471,328
Numer linii budżetowej: 10.03.01	Środki na zobowiązania	(1a)	11,316	11,769	0	23,085
	Środki na płatności	(2a)	4,640	9,917	8,528	23,085
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne						
Numer linii budżetowej: 08.01.05.xx		(3)	14,576	15,509		30,085
Numer linii budżetowej: 10.01.05.xx			118,917	126,804	0	245,722
OGÓŁEM środki dla DG RTD + JRC	Środki na zobowiązania	=1+1a +3	373,161	397,057	0	770,218
	Środki na płatności	=2+2a +3	198,133	396,309	175,776	770,218

		2019	2020	>2020	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 5 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	373,161	397,057	0	770,218
	Środki na płatności	198,133	396,309	175,776	770,218

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki operacyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ⇓			2019		2020		OGÓŁEM	
	PRODUKT							
	Rodzaj ³⁵	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY								
– Produkt – Badania pośrednie EURATOM – synteza	Sprawozdania opisujące fakty, ustalenia i wyniki	bd*	34**	159,321	34**	169,523	68**	328,844
– Produkt – Badania pośrednie EURATOM –		3–5 mln	25	69,032	25	73,453	50	142,484
– Produkt – Badania bezpośrednie EURATOM – JRC (***)	Produkty i usługi dla decydentów UE	46 (****)	250	11,316	250	11,769	500	23,085
Cel szczegółowy – suma			309	239,669	309	254,745	618	494,413

* Obliczenie średniego kosztu nie byłoby wiarygodne w tej konkretnej dziedzinie wraz z podpisaniem 1 dotacji i dowolnej umowy na podstawie art. 10 Traktatu.

** Uczestnicy otrzymujący dotację w ramach EUROfusion składają sprawozdanie z 33 pakietów roboczych.

(***) Produkty będące wynikiem bezpośrednich działań badawczych to głównie produkty i usługi dla decydentów UE wynikające z wieloletniego programu prac JRC (2019–2020), które JRC ma udostępnić jako wynik swoich bezpośrednich działań badawczych w dziedzinie jądrowej. Są to sprawozdania naukowe i polityczne, materiały referencyjne, zwalidowane metody, systemy techniczne, systemy informacji naukowej, bazy danych itp. Wieloletni program prac JRC jest kroczącym programem prac odzwierciedlającym potrzeby Komisji. Dlatego liczba planowanych produktów programu prac może się zmienić, ponieważ będą one musiały uwzględniać przyszłe wnioski Komisji. Wiarygodną liczbę planowanych produktów na okres 2019–2020 można podać dopiero na koniec 2018 r., kiedy zostanie sfinalizowany nowy program prac.

(****) Średni koszt produktu jest bardzo zmienny. Przykładowo, standardowy produkt (np. okresowy biuletyn przedstawiający prognozy zbiorów) nie może być porównywalny ze sprawozdaniem końcowym z dużego i drogiego badania, w przypadku którego znaczna kwota środków została przeznaczona na opracowanie jednego

³⁵ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

dokumentu badawczego. Oba te produkty są istotne, ale służą innym celom. Wskazany średni koszt jest tylko wynikiem matematycznych obliczeń polegających na podzieleniu kwoty budżetu przez szacowaną liczbę produktów.

3.2.2.1. Streszczenie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	2019	2020	OGÓŁEM
--	------	------	--------

DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych			
Zasoby ludzkie	0	0	0
Pozostałe wydatki administracyjne	0	0	0
DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych – suma częstkowa	0	0	0

Poza DZIAŁEM 5³⁶ wieloletnich ram finansowych	Pośrednie badania naukowe	Bezpośrednie badania naukowe	Pośrednie badania naukowe	Bezpośrednie badania naukowe	Pośrednie badania naukowe	Bezpośrednie badania naukowe
Zasoby ludzkie	10,336	66,768	10,543	69,439	20,879	136,207
Pozostałe wydatki administracyjne	4,240	52,149	4,966	57,366	9,206	109,515
Suma częściowa poza DZIAŁEM 5 wieloletnich ram finansowych	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722

OGÓŁEM DG	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722
OGÓŁEM/rok	133,493		142,314		275,807	

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne środki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

³⁶ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.2.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	2019	2020	OGÓŁEM
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)			
XX 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)			
XX 01 01 02 (w delegaturach)			
08 01 05 01 (pośrednie badania naukowe)	68	68	
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)	493	493	
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)³⁷			
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)			
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT i JED w delegaturach)			
XX 01 04 yy³⁸	- w centrali		
	- w delegaturach		
08 01 05 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)	14	14	
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)	176	176	
Inna linia budżetowa (określić)			
OGÓŁEM	751	751	

XX oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Zadania wynikające ze szczegółowego programu badań jądrowych / badań bezpośrednich i pośrednich, zwłaszcza dotyczących gospodarowania odpadami jądrowymi, bezpieczeństwa jądrowego i środków bezpieczeństwa w sektorze jądrowym, jądrowego bezpieczeństwa fizycznego i syntezy jądrowej.
Personel zewnętrzny	

³⁷ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

³⁸ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

3.2.3. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

- ☒ Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.
- ☐ Wniosek/inicjatywa wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w wieloletnich ramach finansowych.
- ☐ Wniosek/inicjatywa wymaga zastosowania instrumentu elastyczności lub zmiany wieloletnich ram finansowych.

3.2.4. Udział osób trzecich w finansowaniu

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa przewiduje współfinansowanie szacowane zgodnie z poniższym:

Środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2019	Rok 2020	Ogółem
Określić organ współfinansujący	Państwa trzecie stowarzyszone z programem		
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem	p.m.*	p.m.*	p.m.*

* do dodania na późniejszym etapie

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.
- ☒ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☒ wpływ na dochody różne

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ³⁹	
		2019	2020
Pozycja 6011		p.m.	p.m.
Pozycja 6013		p.m.	p.m.
Pozycja 6031		p.m.	p.m.

W przypadku wpływu na dochody różne „przeznaczone na określony cel” należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmuje.

³⁹ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 25 % na poczet kosztów poboru.

08 03 50: Środki pochodzące z wkładów osób trzecich (spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego) na badania naukowe i rozwój technologii

10 03 50 Środki pochodzące ze składek od osób trzecich (spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego) na badania naukowe i rozwój technologii

Należy określić metodę obliczania wpływu na dochody.

Stowarzyszone państwa uczestniczą w dodatkowym finansowaniu programu Euratom w drodze porozumień o stowarzyszeniu. Metoda obliczania została uzgodniona we wspomnianych porozumieniach o stowarzyszeniu i niekoniecznie jest taka sama we wszystkich porozumieniach. Większość obliczeń opiera się na PKB państwa stowarzyszonego w porównaniu z ogólnym PKB państw członkowskich przy zastosowaniu tego odsetka do całości budżetu.